

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-03-57 S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства		Organization and management of the enterprise's system of financial and economic security	
Шифр за ОП	ПП 2	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: master's (second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of Knowledge Management and administration	
Спеціальність Менеджмент	073	Field of Study Management	
Освітня програма: Управління фінансово-економічною безпекою		Degree Programme: Management of financial and economic security	

Силабус навчальної дисципліни «Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Управління фінансово-економічною безпекою», спеціальності 073 «Менеджмент». Рівне. НУВГП. 2023. 10 с.

ОП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26682/>

Розробник силабусу: Скаковська Світлана Степанівна, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки

Силабус схвалений на засіданні кафедри фінансів та економічної безпеки

Протокол № 1 від “30” серпня 2023 року

Завідувач кафедри: Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор кафедри фінансів та економічної безпеки

Керівник (гарант) ОП: Ляхович Ольга Олександрівна, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ економіки і менеджменту

Протокол № 1 від “31” серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Управління фінансово-економічною безпекою
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Рік навчання,	1 рік навчання, 1 семестр

семестр	
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС
Лекції:	16 денна /2 заочна
Практичні заняття:	14 денна /6 заочна
Самостійна робота:	60 денна /82 заочна
Курсова робота:	Ні
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор	Скаковська С.С., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування
	
Вікіситет	http://surl.li/krvup
ORCID	0000-0002-3415-9613
Як комунікувати	s.s.skakovska@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Даний курс орієнтований на засвоєння знань з теоретико-методичних та практичних аспектів розробки стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства та управління її реалізацією у межах загальної стратегії розвитку підприємства. Метою вивчення дисципліни є формування фундаментальних знань та професійних навичок по організації систем фінансово-економічної безпеки підприємства та управління ними.

Компетентності

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

ЗК01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК03. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК05. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Здатність виявляти, вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.

СК01. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

СК04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

СК09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК 11. Здатність і готовність здійснювати організацію та управління фінансово-економічних процесів та їх відповідності щодо загальної стратегії та тактики фінансово-економічної безпеки.

СК 12. Здатність до вирішення проблемних питань і нестандартних ситуацій у професійній діяльності за умов невизначеності та ризиків.

СК14. Здатність до використання інформаційно-аналітичного інструментарію дослідження змін у стані фінансово-економічної безпеки з використанням сучасних знань про методи, технології та інструменти аналізу, моделювання та оцінювання економічних процесів та явищ.

СК 15. Здатність до формування комплексного забезпечення фінансово-економічної безпеки на мікро- та макрорівні.

Програмні результати навчання

ПР01. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПР02. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

ПР03. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПР05. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПР06. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПР09. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами.

ПР13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

ПР14. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку комплексної системи забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства у поєднанні з дослідницькими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР15. Розробляти та управляти реалізацією стратегії фінансово-економічної безпеки підприємства, як складової його загальної стратегії розвитку.

ПР 16. Відшукувати, обробляти систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань у сфері забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій.

ПР17. Застосовувати професійні знання і практичні навички для розробки, моніторингу та управління системою фінансово-економічної безпеки підприємств, установ та організацій.

ПР19. Застосовувати поглиблені знання у сфері оцінки зовнішніх та внутрішніх загроз, ризиків, небезпек при проектуванні комплексних систем безпеки.

ПР20. Застосовувати інструментарій антикризового фінансового управління з метою забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств, установ, організацій.

ПР21. Вміти застосовувати системно-синергетичний підхід забезпечення фінансово-економічної безпеки на мікро- та макрорівні.

Структура та зміст освітнього компонента

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства

Тема 1. Основи економічної безпеки підприємства

Результати навчання: ПР19; ПР21

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:** 1,2,3, 4,5,7,

Місце та роль економічної безпеки підприємництва в системі національної безпеки країни. Характеристика загроз зовнішнього середовища, їх вплив на систему безпеки підприємства. Внутрішнє середовище підприємства, як основа протидії загрозам.

Тема 2. Формування системи економічної безпеки підприємства

Результати навчання: ПР02; ПР13; ПР19

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література:** 1,2,3,4, 5,8,

Трактування економічної безпеки установи, організації, підприємства. Групування небезпек і загроз економічній безпеці. Рівні забезпечення економічної безпеки підприємства, установи,

організації. Організація взаємодії складових компонентів системи економічної безпеки установи, організації, підприємства

Тема 3. Теоретичні основи управління економічною безпекою підприємства

Результати навчання: ПР01; ПР17; ПР06

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5,7,**

Суть, мета та завдання управління економічною безпекою підприємства. Суб'єкти та об'єкти управління економічною безпекою підприємства. Основні принципи та методи управління економічною безпекою підприємства. Характеристика основних функцій управління економічною безпекою підприємства

Тема 4. Організація управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства

Результати навчання: ПР01; ПР03; ПР14

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5,9**

Основи організації управління економічною безпекою підприємства. Функції відділу економічної безпеки підприємства. Механізми управління економічною безпекою підприємства

Змістовний модуль 2. Стратегічні аспекти забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

Тема 5. Діагностика фінансово-економічної безпеки підприємства

Результати навчання: ПР01; ПР02; ПР09; ПР14; ПР16; ПР19; ПР20

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5,**

Поняття та види діагностики діяльності підприємства. Основи діагностики зовнішнього середовища підприємства. Методи діагностування фінансової кризи

Тема 6. Моніторинг ефективності забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

Результати навчання: ПР02; ПР06; ПР16; ПР17

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5,12**

Поняття моніторингу в системі фінансового управління безпекою підприємства. Моніторинг функціонування підприємства-емітента. Методи фінансового контролінгу.

Тема 7. Стратегія забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства

Результати навчання: ПР02; ПР03; ПР05; ПР15

Кількість годин: лекції – 2,0; практ. – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5,6,**

Стратегія фінансово-економічної безпеки підприємства та її складові. Розробка та реалізація стратегії фінансово-економічної

безпеки підприємства. Стратегічний аналіз фінансово-економічної безпеки підприємства

Тема 8. Функціональні механізми зміцнення економічної безпеки

Результати навчання: ПР02; ПР14; ПР15; ПР17; ПР20; ПР21

Кількість годин: лекції – 2,0. **Література: 1,2,3,4,5,6,11,13**

Сутність та особливості побудови механізму забезпечення фінансово-економічної безпеки. Структура механізму забезпечення безпеки підприємства. Побудова механізму зміцнення фінансово-економічної безпеки підприємства.

Форми та методи навчання

Методи навчання:

Лекції: проблемна лекція, тренінги, аналіз конкретних ситуацій (case study); навчальна дискусія, обговорення, презентації, та інші. Практичне заняття: усне опитування, навчальна дискусія, обговорення ситуаційних завдань (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ і задач, тестові завдання. Самостійна робота: конспектування, тезування, анотування навчально-методичної літератури, дослідницький метод, розв'язування завдань.

Технології навчання:

навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійна презентація, лекція-візуалізація, друкований роздатковий матеріал.

Порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувачів проводиться відповідно до «Системи оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>). Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест		Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МК1	МК2	100
6	8	8	8	8	8	8	6	20	20	

Модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 25 запитань по 0,4 бали (10 балів), рівень 2 – 5 запитань по 1 балу (5 балів), рівень 3 – 1 завдання по 5 балів (5 бали). Усього – 20 балів.

Рекомендована література

Базова література

1. Захаров О. І. Організація та управління економічною безпекою суб'єктів господарської діяльності : навч. посібник. К.: КНТ, 2008. 257 с.
2. Мойсеєнко І. П., Марченко О. М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства : навч. посібник. Львів, 2011. 380 с.
3. Організація та управління системою економічної безпеки підприємства: навчально-методичний посібник / З. Б. Живко, О.В. Черевко, Н.В. Зачосова, М. О. Живко, О.Б. Баворовська, В.О. Занора; за ред. З.Б. Живко. Черкаси : видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 120 с.
4. Фінансова безпека : навч. посібник / З. С. Варналій, З. Б. Живко, Р. Р. Білик, С. В. Онищенко, М. О. Живко ; за ред. З. С. Варналія. Львів : Ліга-Прес, 2018. 300 с.
5. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : монографія / Т. Г. Васильців, В. І. Волошин, О. Р. Бойкевич, В. В. Каркавчук ; за ред. Т. Г. Васильціва. Львів : Ліга-Прес 2012. 386 с.

Допоміжна література

6. Веретенникова Г. Б. Економічна безпека підприємства: планування й організація : конспект лекцій. Х. : ХНЕУ, 2008. 83 с.
7. Донець Л. І., Ващенко Н. В. Економічна безпека підприємства : навч. посібн. К. : ЦУЛ, 2008. 239 с.
8. Економічна безпека підприємств : підручник / В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко та ін. К. : Алерта, 2011. 704 с.
9. Кавун С. В. Система економічної безпеки: методологічні та методичні засади : монографія. Х. : ХНЕУ, 2009. 299 с. 116
10. Отенко І. П., Іващенко Г. А., Воронков Д. К. Економічна безпека підприємства : навч. посібн. Х. : ХНЕУ, 2012. 251 с.
11. Пономаренко В. С., Кавун С. В. Концептуальні основи економічної безпеки : монографія. Х. : ХНЕУ, 2008. 255 с.
12. Фінансова безпека підприємства : навчальний посібник / Т. Б. Кузенко, Л. С. Мартюшева, О. В. Грачов, О. Ю. Литовченко. Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. 304 с.
13. Шкарлет С. М. Економічна безпека підприємства: інноваційний аспект : монографія. К. : Книжкове видавництво Національно-го авіаційного ун-ту, 2007. 436 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Верховна Рада України: веб-сайт. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
2. Господарський кодекс України: закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
3. Державний комітет статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Кабінет міністрів України: веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

5. Міністерство Фінансів України: веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/uk>
6. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
7. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15.%2038.#Text>
8. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15.%2039#Text>
9. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
10. Закон України «Про акціонерні товариства» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань науково-дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до участі в конференціях, написанні тез та наукових статей.

Студенти можуть бути залучені (за їх згодою) до участі у підготовці грантових заявок на участь у міжнародних конкурсах та участі в інших громадських ініціативах.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, зокрема такі, як статті, в т.ч. у виданнях, що включені до наукометричних баз Scopus і Web of Science.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, здатність оцінювати ризики та приймати рішення, Економічна компетентність та інші.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://er3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://er3.nuwm.edu.ua/18660/>. Студенти можуть самостійно на платформах онлайн-освіти (Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших) шляхом участі у

короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опанувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість. За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту **НУВГП** - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки

Автор
Доцент

Світлана СКАКОВСЬКА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №798 від null
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00